

המלצות לעיריות בנושא התנהלות סביבתית

יום הזיכרון ויום העצמאות

כתיבה: עידית הוד, פורום ה-15.

הפקה: מאיה קרבטרי, תמר שטרצר והדס בר המלי, פורום ה-15.

חיות המחמד, ובעיקר כלבים, בעלות רגישות גבוהה יותר לרעשים חזקים ופתאומיים, בשל חוש השמיעה המפותח שלהן וספי הרעש הנמוכים יותר. בקרב כלבים, רעשים חזקים גורמים לא אחת לבהלה, לתחושות חרדה ולהתנהגות חריגה, לרבות ריצת אמוק, בלבול וחוסר התמצאות במרחב, שמגבירים את החשיפה שלהם לסכנות כמו דריסה, איבוד הבעלים, התייבשות, פציעות, ולעתים אף לחנק - במקרים בהם הם נותרים קשורים בזמן החשיפה לרעש.

לצד טקסי יום הזיכרון וחגיגות יום העצמאות, קיימת עלייה משמעותית בחשיפה לרעש, במסגרת האירועים המצוינים במועדים אלה, הנובעת מצפירות יום הזיכרון, מטס חיל האוויר, מערכות ההגברה ופיצוץ הזיקוקים.

בנוסף להפרעה האקוסטית, רעשים אלו עלולים לגרום לתחושת דחק (סטרטס) בקרב אוכלוסיות רגישות - אנשים המשתמשים במכשירי שמיעה, הלומי קרב ונפגעי פעולות איבה, אנשים עם מוגבלות נפשית, וכן חיות בר וחיות מחמד.

מומלץ לעירייה להיערך באופן הבא:

- הודעה מראש לתושבים הן על זמני צפירות יום הזיכרון, מטס חיל האוויר, המופעים וירי הזיקוקים, והן על מיקום מוקד ירי הזיקוקים, וככל הניתן על רדיוס הרעש הצפוי (רצוי לקבל מידע גם מרשויות סמוכות).
- הקפדה על עמידה בזמנים המוגדרים מראש לירי הזיקוקים, על מנת לצמצם את החרדה בקרב אנשים הרגישים לרעשים אלה. יש להדגיש בפני מפעילי המופעים את חשיבות העמידה בלוחות הזמנים.
- הפעלת מוקד חירום עירוני לריכוז תלונות על כלבים שנפגעו/ברחו/אבדו.
- פרסום המלצות לציבור (ראו נוסח מוצע בעמוד הבא).

- העדפת זיקוקים מופחתי רעש: בדיקת אפשרות לרכוש זיקוקים מופחתי רעש, שמסוגלים לייצר מופע ויזואלי מרשים מבלי להחריש את האוזניים, ואשר השפעותיהם השליליות פחותות. זיקוקים אלה נמצאים כבר בשימוש במקומות רבים ברחבי העולם ומומלצים במיוחד בקרבת אזורי מגורים. גם במופע של זיקוקים "רגילים" (בעלי הפיצוצים הרועמים) מומלץ לנסות ולשלב כמות גדולה ככל הניתן של זיקוקים מסוג שקט יחסית (כדוגמת "זנב השביט" הנורה אל השמים עם שובל של ניצוצות לפני שהוא דועך, או "הדגים המעופפים" המייצרים צצים זעירים המתפזרים אחרי פיצוץ שקט).
- קיצור פרק הזמן של כל מטח זיקוקים ויש אך לשקול לבטל את מופע הזיקוקים בכלל.

לקריאה נוספת:

טל שלוש, מנכ"ל מרכז הכלב והאדם, "בום טראח", מאקו, 5.5.19 <<<<

דוקטורס, "חרדה מזיקוקים - על כלבים ולעשים", וואלה חדשות, 09.05.11 <<<<

Julie Hecht, "Good (and bad) ways to help a dog afraid of fireworks", Scientific American, 30.06.17 >>>>

"Dogs and Fireworks - 10 ways to help your dog through fireworks season", Battersea (NGO for the welfare of dogs and cats) >>>>

לקריאה על היוזמה של עיריית הרצליה שהחליטה לחגוג את יום העצמאות 2022 ללא מופע זיקוקים מתוך התחשבות בהלומי קרב, בבעלי חיים ובסביבה <<<<

לעיון בסקר שפירסמה עיריית גבעתיים בקרב התושבים בנוגע לביטול מופע הזיקוקים של יום העצמאות מטעמי שמירה על הסביבה ובעלי החיים <<<<

אריאלה גוטליב, "כיף לנו, סיוט להם: כך תשמרו על הכלב שלכם מחגיגות יום העצמאות וזיקוקי הדינור", הארץ, 14.4.2021 <<<<